

Tværgående Sundhedspolitik

Tværgående Sundhedspolitik

Sundhed er et fælles ansvar, hvor borgere, familier, foreninger, virksomheder, region, kommune m.v. løfter i flok for at realisere sundhedspolitikens vision og mål.

Sundhedspolitikken henvender sig til alle borgere og danner rammen for arbejdet med sundhed i Viborg Kommune.

Sundhedspolitikken er en tværgående politik, der vedtages af Byrådet én gang i hver Byrådsperiode. Politikken forankres i fagudvalgene, som gennem deres sektorpolitikker og konkrete handleplaner realiserer det forebyggende og sundhedsfremmende arbejde indenfor de respektive fagområder.

Vision

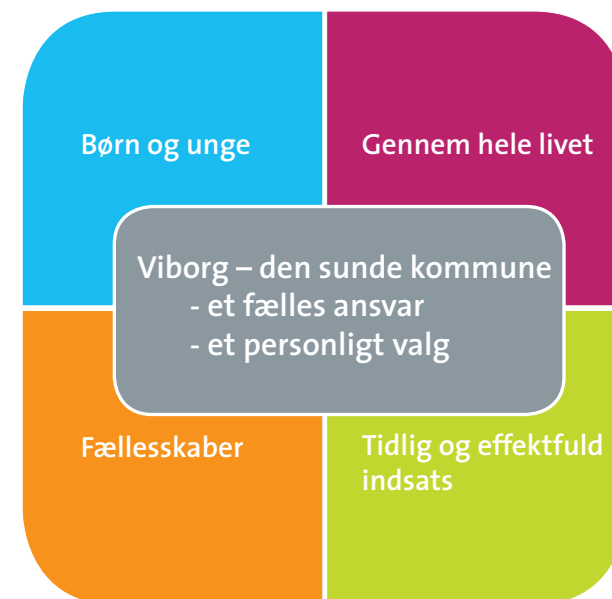
Viborg – den sunde kommune

- et fælles ansvar

- et personligt valg

Sundhed er et fælles ansvar med borgeren som den primært ansvarlige for egen livsstil og sundhed. Sundhedspolitikken skal skabe sammenhæng, motivere og understøtte, så borgeren med afsæt i sit personlige valg vedrørende sundhed gennem hele livet har rammer for et godt liv både fysisk, psykisk og socialt.

Sundhedspolitikken tager afsæt i 4 temaer:

Sundhedspolitikens fire temaer:

- **Børn og unge**
- **Gennem hele livet**
- **Fællesskaber**
- **Tidlig og effektiv indsats**

■ **Børn og unge**

En god start på livet præger og sætter retning for borgerens livsstil og sundhed for resten af livet.

Alle har et fælles ansvar i forhold til at få lagt gode spor for sundhed og trivsel hos børn og unge.

Med temaet sættes fokus på sundhed allerede i graviditeten, hos børn, hos unge og deres familier.

■ **Gennem hele livet**

Sundhed varer hele livet med borgeren som ekspert i eget liv. Arbejde med sundhed tager udgangspunkt i borgerens ret og evne til at sætte retning for livet. Muligheden for at realisere valgene om retningen for eget liv er tæt forbundet med evnen til at mestre livets opgaver, såvel fysisk, psykisk og socialt.

Med temaet sættes fokus på borgerens mulighed for social, psykisk og fysisk velvære i alle livets faser.

■ **Fællesskaber**

Borgerne træffer selv valg om livsstil og sundhed, men valgene sker i høj grad under indtryk af de fællesskaber, som vi indgår i. Fællesskaberne findes i familien, blandt venner, på arbejdspladsen, i foreningen, i skolen, på plejecenteret og mange andre steder.

Med temaet sættes fokus på at sikre fællesskaber, hvor borgeren kan hente positiv inspiration og leve det sunde liv.

■ **Tidlig og effektiv indsats**

Hellere forebygge end behandle er det enkle budskab i dette tema, hvor der sættes fokus på tidligt at se og forebygge de signaler, som kan advare om kommende udfordringer for den fysiske, psykiske, eller sociale sundhed.

Med temaet sættes fokus på initiativer, som målrettet og effektivt forebygger, opsporer og imødegår udfordringer for sundheden.

Tværgående Sundhedspolitik - Målsætninger

Vision

Viborg – den sunde kommune
- et fælles ansvar
- et personligt valg

Tema

Børn og unge

Gennem hele livet

Fællesskaber

Tidlig og effektiv indsats

Målsætninger

Forældrene handler og tager ansvar for børn og unges sundhed og trivsel i og udenfor hjemmet sammen med de professionelle

Børn og unges sundhed og trivsel er et fælles ansvar. Derfor mødes børn og unge i Viborg Kommune af voksne, som i alle kontakter arbejder sundhedsfremmende

Børn, unge og forældre har et varieret og aktivt kultur- og fritidsliv

Børn og unge finder det attraktivt at træffe sunde valg og støttes heri ude og hjemme

Borgerens ret til et personligt valg - med afsæt i forskelligheder og egen opfattelse af liv og sundhed - respekteres

Borgerne oplever i alle livsfaser livsmode, livsglæde og følelsen af at mestre eget liv og de fællesskaber og sammenhænge, de indgår i

Borgerne handler og tager ansvar for eget liv og sundhed

Borgere skal i byen og på landet sikres mulighed for og inspireres til rekreativ og fysisk aktivitet

Aktive borgere, foreningsliv og private virksomheder etablerer fællesskaber overalt i kommunen, som medvirker til at sætte rammer for sunde fællesskaber med fokus på både det sociale, fysiske og psykiske miljø

Borgerne har let adgang til, og er aktivt deltagende i leg, fysisk aktivitet, socialt samvær såvel i fritids- som arbejdssammenhænge

Borgerne deltager i fællesskaber - også borgere, som på grund af f.eks. sygdom, handicap m.m., har vanskeligt ved selv at tage initiativ hertil

Borgere og kommune har en særlig bevågenhed på at opspore og positivt påvirke forhold, der truer den enkelte borgers sundhed

Borgere – også de særligt udsatte - har kendskab og adgang til åbne og varierede sundhedsfremmetilbud

Tværgående Sundhedspolitik - Fokus og indsatser

Børn og unge

- at vejlede og ruste forældrene, og de der arbejder med børn, til at tage ansvar for børnenes sundhed og trivsel, f.eks. ved at understøtte den gode start på "forældreskabet", ved bl.a. at tilbyde familiegrupper for gravide/nye familier, forældresamarbejde i dagtilbud og skoler, herunder støtte til skabelse af forældrenetværk.
- at sikre tidlig opsporing og indsats i forhold til udsatte børn, unge og familier.
- at sikre børn og unges sunde madvaner – bl.a. i form af det gode måltid og rammerne for måltidet i hjemmet, i de kommunale tilbud, osv.
- at støtte "aktive" aktiviteter for børn, unge og deres familier – bl.a. i form af indbydende og tilgængelige udeområder, og ved at være en medspiller i brug af naturen og en bred vifte af kultur- og fritidsliv.

Gennem hele livet

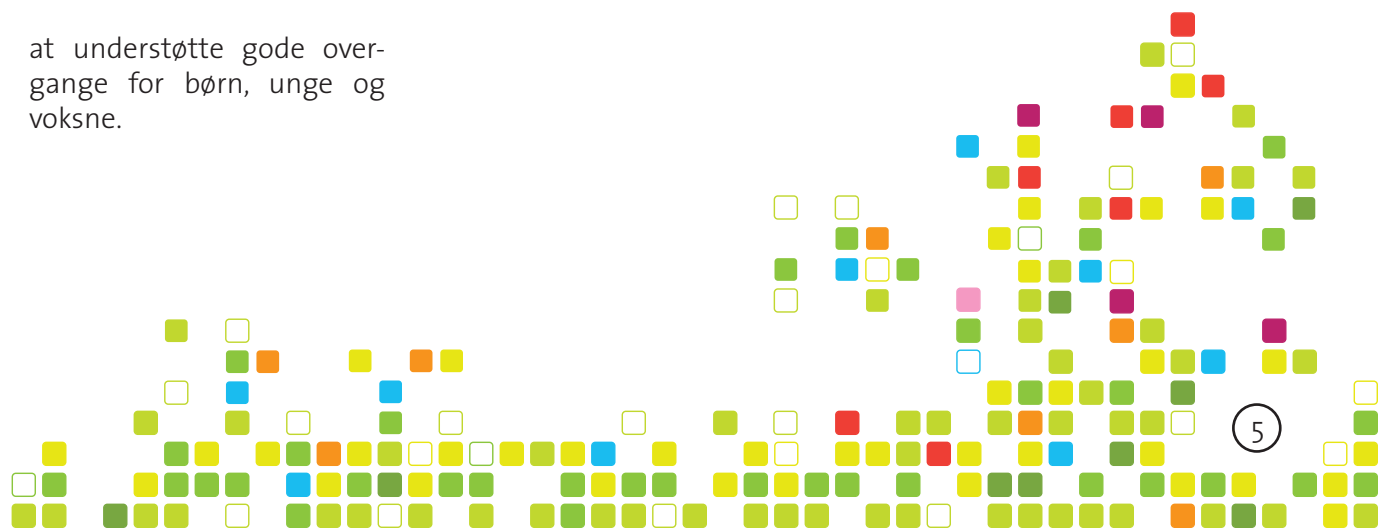
- at aktivt søge partnerskaber med virksomheder og uddannelsesinstitutioner i kommunen om sundhedsinitiativer.
- at sikre synlige ressourcer til rådgivning og starthjælp for initiativer til fremme af sundhed.
- at sikre kompetente fagligheder og rammer om sundhedsfremme, pleje og behandling, som tilrettelægges, så borgeren sikres valgfrihed og mestring af livet.
- at understøtte gode overgange for børn, unge og voksne.

Fællesskaber

- at vejlede omkring samt understøtte etablering af lokale netværk og fællesskaber samt inspirere til lokale samarbejder mellem borgere, foreninger, institutioner og virksomheder.
- at sikre en tværgående tilgang til sunde fællesskaber, hvor viden, netværk, lokale faciliteter og andre ressourcer bruges på tværs.
- at sikre fortsat udvikling af det aktive medborgerskab.

Tidlig og effektiv indsats

- at yde en aktiv indsats for at opspore og tage handling på potentielle udfordringer for sundhed og trivsel hele livet igennem.
- at have en målrettet indsats til borgere med særlige behov og give dem de bedst mulige vilkår for et selvstændigt liv.

Tværgående Sundhedspolitik - Effektmål

Sundhedspolitikken er en tværgående politik. Den realiseres og lever via sektorpolitikker og fagudvalgenes konkrete handleplaner, med specifikke mål for den effekt de enkelte initiativer forventes at have på kort og mellemlang sigt.

Med effektmålene for den samlede sundhedspolitik sigtes mod de langsigtede effektmål for den samlede sundhedstilstand blandt kommunens borgere.

- Med særlig afsæt i indsatserne målrettet fællesskaber, netværk og inklusion har Viborg Kommune som mål, at:
Andelen af borgere med ringe trivsel¹ reduceres fra 24 % i 2013 til <21 % i 2017 og til <19 % i 2021

- Med særlig afsæt i indsatserne målrettet kost, motion og livstil har Viborg Kommune som mål, at;
Andelen af borgere med overvægt² reduceres fra 54 % i 2013 til <52 % i 2017 og til <49 % i 2021, og
Andelen af borgere, som ryger dagligt reduceres fra 18 % (2013) til <16 % i 2017 og <14 % i 2021

- Med særlig afsæt i indsatserne målrettet rammer for og støtte til fysisk aktivitet har Viborg Kommune som mål, at:
Andelen af borgere, som er fysisk inaktive³ reduceres fra 16 % i 2013 til <14 % i 2017 og <13 % i 2021

- Med særlig afsæt i indsatserne målrettet tidlig og effektiv indsats og sunde fællesskaber har Viborg Kommune som mål, at:

Andelen af borgere, som oplever et højt stressniveau⁴ reduceres fra 24 % i 2013 til <21 % i 2017 til <19 % i 2021

De 4 effektmål måles via de landsdækkende "Hvordan har du det?" undersøgelser, som laves for alle de 5 regioner/98 kommuner. Udgangspunktet (2013-tal) er taget fra den seneste opgørelse. Med måltallene – nævnt ovenfor - vil Viborg Kommune placere sig i top blandt regionens kommuner. Med andre ord.....

Viborg – den sunde kommune

- Et fælles ansvar
- Et personligt valg

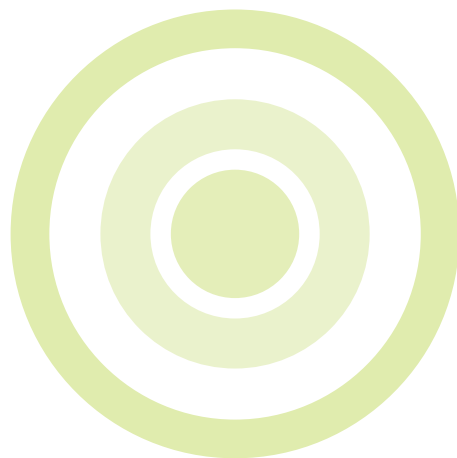
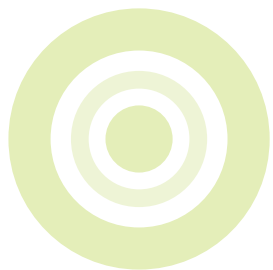
1 Ringe trivsel defineres som personer, der angiver, at deres trivsel er nogenlunde eller dårlig.

2 Overvægt defineres som personer, der angiver, at de er moderat (BMI mellem 26-30) eller svært (BMI >30) overvægtige.

3 Fysisk inaktivitet defineres som personer, der angiver, at de har mindre end 2 dage ugentligt med mindst 30 minutters aktivitet.

4 Højt stressniveau defineres som personer, der angiver, at de har et PSS-niveau på >15. (PSS = Perceived Stress Scale – måles via 10 spørgsmål)

vibORG
KOMMUNE